

Grensoverschrijdende arbeidsverhoudingen voor de toekomst

TESTFASE EUROPESE SOCIALE DIALOOG IN DE SPORT VAN START

DOOR LOBKE MENTROP

In december 2012 vond in Brussel de eerste Europese sociale dialoog in de sport plaats. Op uitnodiging van de Europese commissie waren vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers in de sport vanuit heel Europa naar Brussel gekomen. Ook vanuit Nederland waren er werkgevers en werknemers aanwezig. De Europese commissie vindt het belangrijk dat werkgevers en werknemers in verschillende sectoren ook op Europees niveau met elkaar in overleg zijn. Voor een aantal sectoren is dit al het geval en voor de sport is er nu een tweejarige testfase gestart. Na afloop van deze periode wordt er geëvalueerd of en hoe de Europese sociale dialoog in de sport sector wordt voortgezet.

Het begrip sociale dialoog verwijst naar het overleg en de afspraken die werkgevers en werknemers maken over sociaal beleid en arbeidsgerelateerde zaken. In Nederland komt bijvoorbeeld de CAO sport tot stand als gevolg van een nationale sociale dialoog in de sport. Op Europees niveau levert de sociale dialoog een belangrijke bijdrage aan de EU-strategie voor groei en

werkgelegenheid. Om deze reden vindt er op Europees niveau dan ook op verschillende fronten overleg plaats tussen werkgevers en werknemers. Dit gebeurt zowel door de verschillende branches heen, als op brancheniveau. Inmiddels vindt er binnen veertig branches een Europese sociale dialoog plaats. Eind vorig jaar is gestart met het eerste overleg tussen werkgevers en werknemers

in de sport op Europees niveau. Afhankelijk van de resultaten in de testfase besluit de Europese commissie of zij de Europese sociale dialoog in de sport blijft faciliteren.

Wat levert dit de sport op?

Sociale partners kunnen tijdens de Europese overleggen afspraken maken die van toepassing zijn op zaken die grensoverschrijdend zijn. Hierbij mogen nationale afspraken in cao's of andere wetgeving uiteraard niet geblokkeerd worden. Gezien de eigenheid en grensoverschrijdendheid van de sport biedt dit kansen om op het gebied van arbeidsverhoudingen afspraken te maken. Daarnaast zijn er de afgelopen jaren regels rondom arbeidsverhoudingen op Europees niveau tot stand gekomen. Zo zijn er bijvoorbeeld regels gemaakt over arbeidsomstandigheden en arbeidstijden die boven het nationale niveau uitstijgen en de landen in de Europese Unie en haar onderdanen binden. Deze Europese regelgeving heeft uiteraard ook effect op de Nederlandse sport en de sport heeft hierbij hele eigen belangen. Denk bijvoorbeeld aan de mobiliteit van de sporter en onderwerpen als supportersgeweld, dopinggebruik en dergelijke. Nu er een Europese sociale dialoog in de sport tot stand komt, kan de sport ook geconsulteerd worden bij de ontwikkeling van nieuwe Europese regelgeving. Voor zover deze zaken betrekking hebben op arbeidsverhoudingen is een sociale dialoog van belang.

Werkgevers en werknemers in Europa

Werkgevers en werknemers hebben zich op Europees niveau verenigd. Aan

de werkgeverskant is dit de European Association of Sport Employers (hierna: EASE). De Werkgeversorganisatie in de Sport (WOS) is aangesloten bij deze organisatie en al een aantal jaren bestuurlijk actief in EASE. Recent is WOS directeur René van den Burg als vice voorzitter opgevolgd door Karin van Bijsterveld, vice-voorzitter van de WOS. Aan de werknemerszijde is er de Europese werknemersorganisatie UNI Europa. Nederland wordt hierin vertegenwoordigd door FNV Sport en door NL Sporter.

De Europese sport sociale dialoog is onderverdeeld in een drietal permanente commissies. Deze commissies komen voort uit de verschillende subsectoren van de sport. Hiervoor is gekozen, omdat de belangen die spelen binnen de subsector verschillend zijn. De sport bestaat op die manier uit de commissies "Professional Sport", "Not-for-profit sport" en "Active Leisure". Iedere commissie heeft zijn eigen werkterrein en daardoor ook eigen speerpunten.

Professional Sport

In de commissie "Professional Sport" wordt gesproken over de beroepssporters en coaches. Speerpunten voor deze commissie zijn:

- dubbele carrière, hoe kan een sportcarrière worden gecombineerd met een maatschappelijke carrière;
- op welk wijze kan er invulling gegeven worden aan vakantie, rust en gezondheid;
- wat is een wenselijk aantal contracten voor bepaalde tijd;
- en hoe is de verhouding tussen nationale spelers en buitenlandse spelers binnen teams.

Vanuit werknemerszijde zijn veel landen en organisaties vertegenwoordigd. In werkgevers verband is een kleiner aantal vertegenwoordigers. Vanuit Nederland worden de werknemers vertegenwoordigd door NL Sporter. NL Sporter is een werknemersvereniging voor topsporters. De WOS vertegenwoordigt de werkgevers in de commissie "Professional Sport". Voor het betaald voetbal is een eigen sociale dialoog ingesteld.

Not-for-profit

Daarnaast is er de permanente commissie "not-for-profit", hieronder vallen werknemers bij sportorganisaties en sportverenigingen en deze heeft als aandachtspunten:

- gelijkwaardigheid van de arbeidstijden bij verschillende soorten werknemers en verschillende situaties;
- kwalificaties van werknemers, vooral gericht op de coaches.

Aan beide zijden is beperkte vertegenwoordiging. In Europa bestaan nog slechts enkele werkgeversverenigingen in deze tak van sport. Waar ze bestaan, zoals

INMIDDELS VINDT ER BINNEN VEERTIG BRANCHES EEN EUROPESE SOCIALE DIALOOG PLAATS, WAARVAN DE SPORT ER SINDE EIND VORIG JAAR ÉÉN IS

in Nederland, werd meestal het initiatief genomen vanuit het nationaal olympisch comité of de koepel van sportfederaties. In deze commissie vertegenwoordigt FNV Sport de Nederlandse werknemers. De WOS is vanuit werkgeverszijde in deze commissie vertegenwoordigd. Karin van Bijsterveld is voorzitter van deze commissie. Nederland neemt zeker een koppositie in als het gaat om de CAO Sport.

Active Leisure

De derde commissie is de commissie "Active Leisure" waarbij het voornamelijk gaat om werknemers bij fitnesscentra en buitensporten als bijvoorbeeld bergbeklimmen. Zij zal zich vooral richten op:

- erkenning van opleidingen en competenties;
- gezondheid en veiligheid.

In een aantal landen is de buitensport zeer groot en belangrijk. De fitness is van oudsher goed georganiseerd op brancheniveau, maar organisaties van werkgevers en werknemers zijn minder aanwezig. FitVak heeft in Nederland relaties op Europees niveau, maar is niet vertegenwoordigd in de Europese werkgeversvereniging. Aan werknemerskant is een beperkte organisatiegraad.

Naast de specifieke speerpunten voor deze commissies zijn er over de sectoren heen ook een tweetal algemene speerpunten, namelijk gezondheid & veiligheid en de minimale eisen van arbeidsovereenkomsten. In de afgelopen jaren zijn over deze onderwerpen al vanuit Europese sportwerkgevers en werknemers gezamenlijke verklaringen aangenomen. De uitvoering hiervan vraagt nog veel overleg tussen partijen.

Tijdens de testfase van de Europese sociale dialoog vindt er vier keer per jaar overleg

plaats tussen werkgevers en werknemers in deze drie verschillende commissies. Bovendien worden de commissievergaderingen met een plenaire bijeenkomst afgesloten. De vergaderingen worden volledig gefaciliteerd door de Europese Commissie. Zij maken ook deel uit van het overleg en financieren de kosten en daarnaast ondersteunen zij diverse projecten. Tijdens de bijeenkomsten begin december zijn de eerste overleggen in de verschillende commissies gestart. In december waren WOS directeur René van den Burg en beleidsadviseur Lobke Mentrop aanwezig. Het overleg zal in februari van dit jaar worden voortgezet. In de loop van 2013 zijn meer concrete resultaten te verwachten.

.....
Meer informatie over dit onderwerp is te vinden op www.easesport.org en op www.werkgeversindesport.nl.

Lobke Mentrop is beleidsadviseur bij de werkgevers in de sport (WOS) en is bereikbaar via l.mentrop@werkgeversindesport.nl

